ՊԱՏՎԱՍՏԱՆՅՈՒԹԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

ԱԴՓ-ի (Փայտացում, դիֆթերիա) պատվաստանյութ.

Ի՞նչ է ձեզ անհրաժեշտ իմանալ

Many Vaccine Information Statements are available in Armenian and other languages. See www.immunize.org/vis

Պատվաստանյութի վերաբերյալ շատ տեղեկատվական նյութեր հասանելի են հայերենով և այլ լեզուներով: Տես՝ www.immunize.org/vis կայքը

1. Ինչո՞ւ պատվաստվել:

ԱԴՓ-ի պատվաստումը կարող է կանխարգելել **փայտացումը** և **դիֆթերիան**:

Փայտացում հարուցող բակտերիաները թափանցում են մարմնի մեջ կտրվածքների կամ վերքերի միջոցով: Դիֆթերիան փոխանցվում է մարդուց մարդուն:

- **ՓԱՅՏԱՑՈՒՄԸ** (Փ) առաջացնում է մկանների ցավոտ քարացում: Փայտացումը կարող է հանգեցնել լուրջ առողջական խնդիրների, այդ թվում՝ բերանը բացելու անկարողությունը, կուլ տալու և շնչելու հետ կապված դժվարությունները կամ մահվան:
- **ԴԻՖԹԵՐԻԱՆ** (Դ) կարող է հանգեցնել դժվար շնչառության, սրտի կանգի, կաթվածահարության կամ մահվան:

2. ԱԴՓ-ի պատվաստանյութ

ԱԴՓ-ն նախատեսված է միայն 7 տարեկան և բարձր երեխաների, դեռահասների և մեծահասակների համար:

ԱԴՓ-ն սովորաբար **10 տարին մեկ տրվում է որպես խթանիչ դեղաչափ**, կամ ծանր կամ կեղտոտ վերք կամ այրվածք ունենալու դեպքում՝ 5 տարի անց:

ԱԴՓ-ի փոխարեն կարող է օգտագործվել մեկ այլ պատվաստանյութ, որը կոչվում է «ԱԿԴՓ»: ԱԿԴՓ–ն պաշտպանում է պերտուսիսից, որը նաև հայտնի է որպես «կապույտ հազ», բացի փայտացումից և դիֆթերիայից:

ԱԴՓ-ի պատվաստանյութը կարելի է ապահով կերպով տալ այլ պատվաստանյութերի հետ միաժամանակ:

3. Խոսեք ձեր առողջապահական խնամքի մատակարարի հետ

Ասեք ձեր պատվաստման հարցերով մատակարարին, եթե պատվաստանյութ ստացող անձը.

- Ունեցել է **ալերգիկ ռեակցիա փայտացման կամ դիֆթերայի դեմ պատվաստանյութի նախորդ դեղաչափից հետո**, կամ ունի որևէ **լուրջ, կյանքին սպառնացող ալերգիաներ**
- Երբևէ ունեցել է **Գիեն-Բարրեի համախտանիշ** (նաև կոչվում է Guillain-Barré Syndrome, GBS)
- Ունեցել է **սուր ցավ կամ այտուցվածություն որևէ պատվաստանյութի նախորդ դեղաչափից հետո, որը պաշտպանում է փայտացումը կամ դիֆթերիան**

Որոշ դեպքերում ձեր առողջապահական խնամքի մատակարարը կարող է որոշել հետաձգել ԱԴՓ-ի պատվաստումը մինչև առաջիկա այցը:

Թեթև հիվանդություններ, ինչպես, օրինակ՝ մրսածություն ունեցող անձինք, կարող են պատվաստվել: Անձինք, ովքեր չափավոր կամ ծանր հիվանդ են, հավանաբար պետք է սպասեն մինչև կազդուրվելը՝ նախքան ԱԴՓ ստանալը:

Ձեր բժիշկը կարող է ձեզ հավելյալ տեղեկություններ տալ:

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

4. Պատվաստանյութից առաջացող ռեակցիաների ռիսկերը

- ԱԴՓ-ի դեմ պատվաստումից հետո երբեմն կարող է առաջանալ ցավ, կարմրություն, այտուցվածություն ներարկման հատվածում, թույլ ջերմություն, գլխացավ, հոգնածության զգացողություն, սրտխառնոց, փսխում, փորլուծություն կամ ստամոքսի ցավ:

Մարդիկ երբեմն ուշագնաց են լինում բուժգործողություններից հետո՝ ներառյալ պատվաստումը: Հայտնեք ձեր բժշկին, եթե դուք թեթև գլխապտույտ եք զգում, կամ տեսողության փոփոխություն, կամ ականջներում զնգոց եք զգում:

Ինչպես ցանկացած դեղամիջոցի դեպքում, շատ փոքր հավանականություն կա, որ պատվաստանյութը լուրջ ալերգիկ ռեակցիայի, այլ լուրջ վնասվածքի կամ մահվան պատճառ հանդիսանա:

5. Ի՞նչ տեղի կունենա լուրջ ռեակցիայի առկայության դեպքում:

Ալերգիկ ռեակցիա կարող է առաջանալ, երբ պատվաստված անձը հեռանա կլինիկայից: Եթե տեսնում եք լուրջ ալերգիկ ռեակցիայի նշաններ (եղնջատենդ, դեմքի և կոկորդի այտուցվածություն, շնչառության դժվարություն, արագ սրտխփոց, գլխապտույտ կամ թուլություն), զանգահարեք **9-1-1** և տարեք անձին մոտակա հիվանդանոց:

Ձեզ մտահոգող այլ նշանների առկայության դեպքում զանգահարեք ձեր առողջապահական խնամքի մատակարարին:

Անբարենպաստ ռեակցիաների մասին պետք է հայտնել Պատվաստանյութերի հետ կապված անբարենպաստ երևույթների հաշվետվությունների համակարգին (Vaccine Adverse Event Reporting System, VAERS):

Սովորաբար այս հաշվետվությունը կներկայացնի ձեր առողջապահական խնամքի մատակարարը, կամ դա կարող եք ինքներդ անել: Այցելեք VAERS-ի կայքէջ՝ **www.vaers.hhs.gov**, կամ զանգահարեք **1-800-822-7967**: *VAERS-ը միայն ռեակցիաների մասին հաղորդելու համար է, իսկ VAERS-ի անձնակազմի անդամները չեն տրամադրում բժշկական խորհրդատվություն:*

6. Պատվաստանյութից ստացված վնասվածքի փոխհատուցման ազգային ծրագիր

Պատվաստանյութից ստացված վնասվածքի փոխհատուցման ազգային ծրագիր-ը (National Vaccine Injury Compensation Program, VICP) դաշնային ծրագիր է, որը կոչված է փոխհատուցելու որոշակի պատվաստանյութերից վնասվածք ստացած մարդկանց: Պատվաստման հետևանքով ենթադրյալ վնասվածքի կամ մահվան վերաբերյալ հայցերի ներկայացման ժամկետը կարող է լինել երկու տարի: Այցելեք VICP-ի կայքէջ **www.hrsa.gov/vaccinecompensation**, կամ զանգահարեք **1-800-338-2382**՝ տեղեկանալու ծրագրի և հայցի ներկայացման մասին:

7. Ինչպե՞ս կարող եմ ավելին իմանալ:

- Հարցրեք ձեր առողջապահական խնամք ապահովողին:
- Զանգահարեք ձեր տեղական կամ նահանգային առողջապահության դեպարտամենտ:
- Այցելեք Սննդի և դեղերի վարչության (Food and Drug Administration, FDA) կայքէջ պատվաստանյութի փաթեթի ներդիրների և լրացուցիչ տեղեկությունների համար՝ **www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines**:
- Կապվեք Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման կենտրոնների (Centers for Disease Control and Prevention, CDC) հետ՝
  - Զանգահարեք **1-800-232-4636** (**1-800-CDC-INFO**) կամ
  - Այցելեք CDC-ի կայքէջ՝ **www.cdc.gov/vaccines**:

Armenian translation provided by Immunize.org